

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Išlaidos

Civilinės teisenos srityje nebaigtos procedūros ir procesai, pradėti iki pereinamojo laikotarpio pabaigos, bus tęsiami pagal ES teisę. Remiantis abipusiu susitarimu su Jungtine Karalyste, atitinkama su Jungtine Karalyste susijusi informacija E. teisingumo portale bus saugoma iki 2022 m. pabaigos.

Išlaidos

Šiame puslapyje pateikiama nuorodinė informacija apie teisingumo išlaidas Šiaurės Airijoje.

Teisinių užmokesčio reglamentavimo sistema

Ir grafystės teismas, ir Aukščiausiasis Teismas turi parengę išlaidų lenteles, kai kuriose jų nurodytas teisinių užmokesčių.

Teisės akto, nustatančio galiojančias grafystės teismų išlaidų lenteles, kopiją galite rasti [Jungtinės Karalystės viešojo sektoriaus informacijos tarnyboje](#). Aukštojo teismo išlaidų lentelė internete nepateikiama. Šios lentelės taikomos tik tam tikrais atvejais ir tam tikromis aplinkybėmis; jos taikomos ne visose bylose.

Teismo pareigūnas, apskaičiuojantis teismo išlaidų dydį, kai kuriais atvejais gali apskaičiuoti ir teisinės išlaidas, pvz., santuokos nutraukimo byloje arba jeigu taikomos papildomos teisių gynimo priemonės. Į tokias išlaidas įtrauktas teisinių nustatytas užmokesčiai.

Šiaurės Airijos teisiųjų paslaugų komisija nustato pastovius tarifus, taikomus bylose dėl vaiko globos, kuriose teikiama teisinė pagalba; šioms byloms galioja 1995 m. Vaiko įstatymas (Šiaurės Airija).

Šeimos bylų teisme nagrinėjamos bylos, kurios finansuojamos pagal ABWOR (**teisinės pagalbos atstovavimo būdu**) sistemą, vertinamos pagal valandinį tarifą arba taikant nustatytą (sudėtinį) užmokesčių.

Šeimos pagalbos centre nagrinėjamos bylos, kurioms išduodamas 1981 m. **Teisinės pagalbos** (advokatų atlyginimo grafystės teismo bylose) **įstatymo** (Šiaurės Airija) 3 straipsnyje numatytas pažymėjimas, vertinamos ir už jas mokama remiantis standartiniu užmokesčiu. Jei 3 straipsnyje numatytas pažymėjimas neišduodamas, bylos vertinamos ir už jas mokama pagal valandinį tarifą, neviršijant įstatymo 2 straipsnyje nustatytų ribų.

Magistratų teisme nagrinėjamos santuokos nutraukimo ir išlaikymo bylos, kurios finansuojamos pagal ABWOR sistemą, taip pat vertinamos ir už jas mokama nustatyto užmokesčio pagrindu.

Solisitoriai

Naudojantis [Šiaurės Airijos teisės draugijos](#) interneto svetaine galima lengviau susirasti solisitorių, tačiau Teisės draugija neteikia informacijos apie teisinio atstovavimo išlaidas, kadangi jos priklauso nuo daugelio veiksnių, kurie kiekvienu konkrečiu atveju skiriasi.

Baristeriai

Naudojantis [Šiaurės Airijos advokatūros bibliotekos](#) interneto svetaine galima lengviau susirasti baristerį, tačiau Teisės draugija neteikia informacijos apie teisinio atstovavimo išlaidas, kadangi jos priklauso nuo daugelio veiksnių, kurie kiekvienu konkrečiu atveju skiriasi.

Nustatytosios išlaidos

Nustatytosios išlaidos civilinėse bylose

Nustatytosios išlaidos civilinėse bylose, kurias privalo padengti šalys

Nustatytosios išlaidos **konstitucinėse bylose** priklauso nuo bylos iškėlimo vietos, tarifai priklauso nuo teismo instancijos. Šiuo metu taikomus teismo mokesčius galima rasti [Šiaurės Airijos teismų tarnybos interneto svetainėje](#).

Nustatytosios išlaidos **neapima teisinio atstovavimo** išlaidų.

Su **Jungtinės Karalystės Aukščiausiajam Teismui** perduotomis nagrinėti konstitucinėmis bylomis susijusius teismo mokesčius galima rasti [Jungtinės Karalystės Aukščiausiojo Teismo interneto svetainėje](#).

Civilinės bylos etapas, kai šalys privalo padengti nustatytąsias išlaidas

Teismo mokesčiai paprastai sumokami, kai pradeda byla, tačiau nagrinėjant bylą gali būti taikomi kiti mokesčiai už papildomus procesus, pvz., negalutinius ieškinius, įvertinamuosius posėdžius ir pan.

Dėl asmens, kuriam teisinė pagalba neteikiama, teisiųjų išlaidų turi susitarti minėtasis asmuo ir jo teisinis atstovas.

Nustatytosios išlaidos baudžiamosiose bylose

Nustatytosios išlaidos baudžiamosiose bylose, kurias privalo padengti šalys

Baudžiamosiose bylose kaltinamasis, kuriam teikiama teisinė pagalba, išlaidų nemoka. Dėl asmens, kuriam teisinė pagalba neteikiama, teisiųjų išlaidų turi susitarti minėtasis asmuo ir jo teisinis atstovas.

Baudžiamosios bylos etapas, kai šalys privalo padengti nustatytąsias išlaidas

Civilinių šalių išlaidos, pvz., liudytojų išlaidos ir ekspertų užmokesčiai, paprastai sumokamos užbaigus bylą. Tačiau šios išlaidos nėra nustatytosios išlaidos ir gali skirtis priklausomai nuo bylos pobūdžio.

Nustatytosios išlaidos konstitucinėse bylose

Nustatytosios išlaidos konstitucinėse bylose, kurias privalo padengti šalys

Konstitucinėse bylose nustatytosios išlaidos priklauso nuo to, kur buvo pradėta byla, ir taikomas tos instancijos teismo patvirtintas tarifas. Šiuo metu taikomus teismo mokesčius galima rasti [Šiaurės Airijos teismų tarnybos](#) interneto svetainėje.

Į tai neįtrauktos **teisinio atstovavimo** išlaidos.

Taip pat egzistuoja teismo mokesčiai, susiję su konstitucinėmis bylomis, perduodamomis **Lordų Rūmams** ir naujam juos pakeisiančiam **Jungtinės Karalystės Aukščiausiajam teismui**. Šie mokesčiai vis dar svarstomi.

Konstitucinės bylos etapas, kai šalys privalo padengti nustatytąsias išlaidas

Teismo mokesčiai paprastai sumokami, kai pradeda byla, tačiau nagrinėjant bylą gali būti taikomi kiti mokesčiai už papildomus procesus, pvz., už negalutinius ieškinius, įvertinamuosius posėdžius ir pan.

Dėl asmens, kuriam teisinė pagalba neteikiama, teisiųjų išlaidų turi susitarti minėtasis asmuo ir jo teisinis atstovas.

Teisinių atstovų pateiktina išankstinė informacija

Šalių teisės ir pareigos

Solistoriai privalo šalims nurodyti galimas išlaidas. Jos priklausys nuo bylos eigos ir aplinkybių, todėl gali būti neįmanoma bylos nagrinėjimo pradžioje pateikti tikslių išlaidų įvertinimą.

Teisiniai išlaidų šaltiniai

Kur rasti informacijos apie teisinius išlaidų šaltinius Šiaurės Airijoje?

Informaciją apie teismo mokesčius galima rasti [Šiaurės Airijos teismų tarnybos](#) interneto svetainėje.

Naudojantis [Šiaurės Airijos teisės draugijos](#) ir [Šiaurės Airijos advokatūros bibliotekos](#) interneto svetainėmis galima susirasti teisinį atstovą, tačiau jose neteikiama informacija apie teisinio atstovavimo išlaidas, kadangi tokios išlaidos priklauso nuo bylos ir nuo to, ar šalis turi teisę gauti teisinę pagalbą.

Kokiomis kalbomis pateikiama informacija apie teisinius išlaidų šaltinius Šiaurės Airijoje?

Informaciją apie teismo mokesčius galima rasti anglų kalba [Šiaurės Airijos teismų tarnybos](#) interneto svetainėje. Jei pageidaujama, ši informacija gali būti išversta į kitas kalbas.

Kur rasti informacijos apie tarpininkavimą?

Informacijos galima rasti [Šiaurės Airijos teismų tarnybos](#) interneto svetainėje.

Daugiau informacijos taip pat galima rasti [Šiaurės Airijos teisės draugijos](#) interneto svetainėje.

Kur rasti papildomos informacijos apie išlaidas?

Interneto svetainė, kurioje pateikta informacija apie išlaidas

Visi teismo mokesčiai išvardyti [Šiaurės Airijos teismų tarnybos](#) interneto svetainėje.

Kur rasti informacijos apie vidutinę įvairių procedūrų trukmę?

Statistinę informaciją apie teismų darbą galima rasti [Šiaurės Airijos teismų tarnybos](#) interneto svetainėje.

Kur rasti informacijos apie vidutinės bendras konkretaus proceso išlaidas?

Šios informacijos šaltinis nežinomas.

Egzistuoja grafystės teismų ir Aukštojo teismo bylų nagrinėjimo išlaidų lentelė. Tačiau šios išlaidos tėra gairės ir neturėtų būti laikomos galutinėmis, kadangi jos taikomos ne visoms byloms. Jos taikomos tik tos instancijos teismuose nagrinėjamiems byloms.

Šiuo metu grafystės teismams galiojančią išlaidų lentelę galima rasti [Viešojo sektoriaus informacijos tarnybos](#) interneto svetainėje.

Aukštojo teismo išlaidų lentelė internete nepateikiama.

Pridėtinės vertės mokesčiai

Kaip teikiama ši informacija?

Galima susigrąžinti nustatytą išlaidų, užmokesčio ir sąnaudų PVM dydį, kaip apibrėžta 1983 m. Akte dėl pridėtinės vertės mokesčio. Išsamią informaciją apie teismo mokesčius galima rasti [Šiaurės Airijos teismų tarnybos](#) interneto svetainėje, kurioje teismo mokesčiai nurodomi be PVM.

Teisinė pagalba

Taikytinos pajamų ribos civilinės teisės srityje

Teisine pagalba paprastai gali naudotis asmenys, kurių metinės disponuojamosios pajamos neviršija 9 937 svarų sterlingų, kūno sužalojimo atveju ši suma – 10 955 svarų sterlingų. Nagrinėjant kai kurias viešas šeimos teisės bylas dėl vaikų globos teisinė pagalba teikiama neatsižvelgiant į asmens pajamas; tokios bylos žinomos kaip specialiosios **Vaiko įstatymo bylos**. Daugiau informacijos galima rasti [Šiaurės Airijos teismų tarnybos interneto svetainėje](#).

Taikytinos atsakovų pajamų ribos baudžiamosios teisės srityje

Šiaurės Airijoje nėra nustatytos pajamų ribos, į kurią atsižvelgiant atsakovams būtų teikiama teisinė pagalba. Teisėjas skiria teisinę pagalbą atsakovui, kai įsitikina, kad atsakovas neturi pakankamai lėšų sumokėti už teisinį atstovavimą.

Taikytinos nukentėjusiųjų pajamų ribos baudžiamosios teisės srityje

Baudžiamosios teisenos sistemoje teisinė pagalba nukentėjusiesiems neteikiama.

Jei nusikaltimų aukos siekia žalos atlyginimo, teisinės pagalbos sistema paprastai netaikoma. Vyriausybė nustatė atskirą įstatymais reglamentuojamą sistemą, pagal kurią nusikaltimų aukoms atlyginama žala; Šiaurės Airijoje tokia sistema vadinama Baudžiamųjų nusikaltimų sukeltos žalos atlyginimo sistema. Pagal šią sistemą numatyta, kad kreipdamiesi dėl žalos atlyginimo, nukentėjusieji neprivalo gauti teisinių konsultacijų ir neprivalo būti atstovaujami. Pagalba teikiant prašymą yra nemokama, ją teikia valstybės finansuojama [Šiaurės Airijos paramos nukentėjusiesiems organizacija](#).

Baudžiamojoje teisenoje nukentėjusiesiems asmenims teikiama neteisinė pagalba, pvz., [Šiaurės Airijos teismų tarnybos](#) interneto svetainėje teikiama nukentėjusiesiems ir liudytojams skirta informacija ir virtuali pamoka.

Labdaringa [Šiaurės Airijos paramos nukentėjusiesiems organizacija](#) nusikaltimų aukoms siūlo psichologinę pagalbą, informaciją ir praktinę pagalbą.

Kitos teisinės pagalbos teikimo atsakovams sąlygos

Norėdami gauti nemokamą teisinę pagalbą gynybai Šiaurės Airijoje, atsakovai turi įrodyti, kad neturi pakankamai lėšų sumokėti už atstovavimą ir kad teisingumo labui jiems turėtų būti skiriama nemokama teisinė pagalba.

Nemokamas teismo procesas

[Šiaurės Airijos teismų tarnyba](#) laikosi tvarkos ir (arba) politikos, pagal kurią teismo mokesčiai gali būti sumažinami arba visai netaikomi. Ši tvarka taikoma remiantis lėšų įvertinimu; pareiškėjai privalo naudoti nustatytą formą.

Teismo byla yra nemokama atsakovui, kuriam baudžiamojoje teisenoje suteikta teisinė pagalba.

Kaip jau minėta, teisinė pagalba paprastai teikiama asmeniui, kurio metinės disponuojamos pajamos neviršija 9 957 GBP.

Nagrinėjant kai kurias viešas šeimos bylas dėl vaikų globos teisinė pagalba teikiama neatsižvelgiant į asmens pajamas; tokios bylos žinomos kaip specialiosios **Vaiko įstatymo bylos**.

Išlaidų skaičiavimas ar atleidimas nuo jų mokėjimo priklauso teismo kompetencijai.

Kada bylą pralaimėjusi šalis turi padengti bylą laimėjusios šalies išlaidas?

Išlaidų skaičiavimas priklauso teismo kompetencijai. [Šiaurės Airijos Aukščiausiojo Teismo statutu](#) ir [Grafystės teismų statutu](#) (Šiaurės Airija) nustatytos su išlaidomis susijusios teismo taisyklės, tačiau jos internete nepateikiamos.

Ekspertų užmokestis

Ekspertų skaičius ribojamas teismo taisyklėmis – Šiaurės Airijos Aukščiausiojo Teismo statutu ir Grafystės teismų statutu (Šiaurės Airija). Ekspertų išlaidos nenustatomos, taip pat nėra išlaidų lentelių, nes užmokestis priklauso nuo eksperto specializacijos ir klasifikacijos bei jo dalyvavimo nagrinėjant bylą pobūdžio.

Vertėjų raštu ir žodžiu užmokestis

Paprastai, kai civilinis ieškinyš arba ieškinyš šeimos teisės klausimu finansuojamas privačiomis lėšomis, vertėjo žodžiu paslaugomis rūpinasi ir atitinkamas išlaidas padengia šalis, kuriai šių paslaugų reikia.

Tačiau Šiaurės Airijos teismų tarnyba užsako ir centriniu lygmeniu apmoka vertėjo žodžiu paslaugas, jeigu jų reikia angliškai nekalbančiai bylos šaliai šiose bylose: bylose dėl perdavimo svarstyti aukštesnės instancijos teismui, šeimos teisės bylose, kuriose dalyvauja vaikai, arba bylose dėl smurto privačioje erdvėje (įskaitant prievartinę santuoką).

Jeigu bylai netaikomas nė vienas iš minėtų kriterijų, vertėjo žodžiu paslaugos vis tiek gali būti finansuojamos, jeigu teisėjas nustato, kad tik taip bylos šalis supras bylos eigą, ir jeigu ji negali gauti viešojo finansavimo, negali sumokėti vertėjui žodžiu privačiomis lėšomis ir teisėjas aiškiai nurodo, kad vertėjas žodžiu turi būti paskirtas.

Kai vertėjo žodžiu paslaugas užsako ir apmoka Šiaurės Airijos teismų tarnyba, užmokestis nustatomas užsakymo sąlygose.

Užmokestis gali skirtis atsižvelgiant į bylą, posėdžio trukmę ir kelionės į teismą ir atgal atstumą bei sugaištą laiką, taip pat į vertėjo žodžiu naudotą transporto priemonę. Sąlygos griežtai taikomos visiems ieškiniams, kad būtų išvengta pernelyg didelių išlaidų.

Susijusios nuorodos

[Šiaurės Airijos teisės draugija](#)

[Šiaurės Airijos advokatūros biblioteka](#)

[Jungtinės Karalystės viešojo sektoriaus informacijos tarnyba](#)

[Šiaurės Airijos teismų tarnybos informacija apie teismo mokesčius](#)

[Šiaurės Airijos teismų tarnyba](#)

[Šiaurės Airijos teismų tarnybos informacija apie prekybos bylų sąrašą](#)

[Šiaurės Airijos paramos nukentėjusiesiems organizacija](#)

[Informacija apie Šiaurės Airijos teismų tarnybos paramą nukentėjusiesiems ir liudytojams](#)

Susiję priedai

Jungtinės Karalystės išlaidų skaidrumo tyrimo ataskaita (448 Kb)

Paskutinis naujinimas: 26/06/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.